

Boliger i Hasselager

Projektidé

På en østvendt skråning er opført 64 boliger af elementer i massivt træ. Boligerne er opført i et samlet byggeri i Skovhøj i Hasselager ca. 10 km sydvest for Århus. Boligerne er placeret i tre parallelle længehuse og er opført i såvel én som to etager. Længehusene er placeret parallelt med terrænets koter for at sikre en niveaufri adgang til de fleste boliger, samt for at sikre et så ubegrænset udsyn fra den enkelte bolig som muligt. Tagfladen er valgt med en ensidig hældning, som er stigende mod øst. Byggeriets facader mod øst og vest er udfyldt med store vinduespartier, som tilfører den enkelte bolig dagslys og udsyn. Placeringen af vinduespartier sikrer at den enkelte bolig bliver gennemlyst. Bebyggelsens parkeringsarealer er trukket frem til den enkelte bolig. Mod vest er der etableret et udendørs opholdsareal til hver bolig, enten i form af en altan eller en lille privat have. Mellem de enkelte længehuse er der udlagt friarealer til fælles anvendelse. I det fælles friareal er der etableret et stisystem, som snor sig mellem bygningerne og binder bebyggelsen sammen.

Konstruktionsprincip

Den bærende bagvæg i ydervæggene, skillevægge, lejlighedsskel og etagedæk er udført i elementer af massivt træ. Tagskiven er traditionelt udformede ventilerede præfabrikerede tagkassetter med isolering. Tagkassetterne monteres indvendigt et 25 x 100 mm Listeloft, som overfladebehandles til en smudsafvisende overflade. Etagedæk i elementer af massivt træ samt væg- og tagelementer udgør de stabiliserende skiver i byggeriet. Lodrette laster optages via den bærende bagvæg i ydervæggene. Forbindelsen mellem de bærende vægelementer og de stabiliserende skiver etableres ved mekaniske forbindelsesmidler. Ved hjælp af påsømmede træk-bånd, indstøbt i betonpladen, forankres ydervæggens bærende elementer i træ. Ligeledes etableres der ved hjælp af påsømmede træk-bånd forbindelse mellem ydervæggens bærende elementer i træ over etagedækkelsen. Indvendigt er konstruktionen beklædt med én 13 mm gipsplade. I alle facader er der anvendt dampbremse. Dampbremsen er placeret på den udvendige side af de massive elementer i træ. Baderum

Facade. Byggeriets venstre side er vist øverst og højresiden er vist nederst.

Byggeriets gavl.

udføres som selvstændige kerner i letbetonelementer. Baderum er præfabrikerede og fuldt monterede. Etagedæk i baderum er i beton med klinkegulv. Rørføringer til og fra baderum er ført i en let tilgængelig afskærmning, der er indbygget fra fabrik. Rørgennemføringer er etableret lodret gennem etageskel. Vandrette lejlighedsskel etableres med to massive elementer i træ med dimensionen 70 mm, med 50 mm mineraluldsisolering imellem og indvendigt beklædt med én 13 mm gipsplade. De indvendige dækelementer er massive træelementer med synlig underside. De færdige lofter overfladebehandles til en smudsafvisende overflade. Tagkassetterne leveres med et lag

tagpap. Efter montering strimles tagkassetterne ved stød og en zinkkant monteres.

Etagedæk mellem lejlighederne består af elementer af massivt træ. Derpå er opbygget en konstruktion bestående af 80 mm beton støbt mod et trinlydsdæmpende lag, der er udlagt ovenpå træelementet. Ovenpå udlægges svømmende trægulv i bøgeparket.

Byggeprocessen

Forud for opstillingen er fundamenter og terrændæk udført på traditionel vis. De massive træelementer blev leveret på lastbil og blev opbevaret afdækket på byggepladsen indtil brug. Baderum placeres ved hjælp af kran. Tilpasning, opsætning og fastgørelse af

Opsætning af toiletkerne og vægelementer.

elementerne i træ blev foretaget med håndkraft samt almindeligt håndværktøj og en rundsav med en speciel savklinge. Tagfladen, som består af præfabrikerede tagkassetter i træ med dimensionerne 2400 x 350 x 10500 mm, spænder fra facaden mod øst til facaden mod vest med en udkrægning, som efterfølgende sikrer et tagudhæng på 1200 til 2000 mm. Umiddelbart efter tagelementets montering strimles samlingerne, der sikrer et tørt byggeri. Tagfladen afsluttes med listeopbygget sort tagpap. Etagedæk, som består af massive elementer i træ, har en tykkelse på 120 mm og spænder mellem de bærende vægge. Bagmuren i ydervæggene, som består af 70 x 350 mm massive elementer i træ i fuld etagehøjde, placeres lodret. Isoleringen, i den isolerede del af byggeriets ydervægge, er lagt ind i et traditionelt stolpeskelet i træ fastgjort til den bærende bagvæg af massivt træ monteret med dampbremse. Udenpå isoleringen er der monteret vindgips med 25 mm afstandslister. Facadebeklædningen består af lodret og vandret bræddebeklædning. Vinduer og døre isættes formonterede trærammer.

Arkitektoniske ydre

Bebyggelsens disponering, placeringen af de enkelte bygninger, det sammenkædede stisystem og bygningernes arkitektoniske udformning udspringer af den skrånende grund.

Længehusene er placeret på den skrånende grund således, at den enkelte bygning kigger ud over den foranstående. Bygningerne fremstår med en sortmalet træbeklædning placeret lodret på den høje facade, som vender mod øst. En oliebehandlet træbeklædning på klink er anvendt på den lave facade mod vest, og ligeledes på gavlene, som vender henholdsvis mod nord og syd. Den lodret placerede træbeklædning er profileret brandim-prægneret fyrretræ. Den vandret placerede træbeklædning er oliebehandlet kileskåret 6" varmebehandlet fyrretræ på klink. Tagfladen fremstår i sort tagpap afsluttet med zinkstern samt zinktagrende placeret mod vest. Tagfladens afsluttende zinkstern mod den østvendte facade er fastgjort til oversiden af tagelementet og ført ned over den lodrette placerede facadebeklædning. Denne afslutning tillader ventilation af tagkassetten. På denne måde fremstår samlingen mellem den høje facade og tagfladen som værende en ubrudt samling med en skarp kant uden tagudhæng. Tagfladens fald mod vest spidser bygningen til, hvilket fremhæves af et stort tagudhæng. Vindues- og dørpartier samt udhæng fremstår i sort. Apteringer såsom altaner, rækværk og lignende er holdt i galvaniseret stål. Bebyggelsens enkelte længehuse er adskilt af parkeringsarealer, små haver, et stisystem og grønne fællesarealer.

Faktaboks

- Byggeri:
Boliger i én og to etager
- Adresse:
Skovhøj
8361 Hasselager
- Areal:
Samlet etageareal er 2000 m²
- Byggeperiode:
April 2002 til Marts 2003
- Byggekomponenter i massivt træ:
Vægelementer
Dækelementer
- Anvendte forbindelsesmidler:
Sømmede elementer
- Bygherre:
Brabrand Boligforening
Gudrunsvvej 10A
8220 Brabrand
- Entreprenør:
MT Højgaard a/s
Lystrupvej 50
8240 Risskov
- Rådgiver:
Carl Bro A/S
Nordlandsvej 60
8240 Risskov
- Ingeniør og konstruktør:
Associerede Ingeniører ApS
Vejlevej 111
7000 Fredericia
- Arkitekt:
AA Arkitekter
Vestergade 74, 2 sal
8000 Århus C
- Leverandør af massivt træ:
Dansk Træemballage A/S
Banevej 3, Håstrup
5600 Fåborg

Udarbejdelse:
Torben Valdbjørn Rasmussen, By og Byg